

Contribution ID: 136

Tür: Oral Presentation

K12 Seviyesinde Yapay Zeka Okuryazarlığı ve Etik Eğitimi

18 Aralık 2024 Çarşamba 14:30 (30 dakika)

Yapay zekâ alanında yaşanan hızlı gelişmeler kuşkusuz eğitimi doğrudan etkilemektedir. Yapay zekâ okuryazarlığı, “bireylerin YZ teknolojilerini eleştirel bir şekilde değerlendirmelerini, YZ ile etkili bir şekilde iletişim kurmalarını ve işbirliği yapmalarını ve YZ’yi çevrimiçi, evde ve işyerinde bir araç olarak kullanmalarını sağlayan bir dizi yetkinlik olarak”(Long ve Magerko, 2020, s. 2) tanımlanmaktadır. Yapay zekâ okuryazarlığı, yapay zekâ eğitimi ile ilgili bir alandır fakat aynı zamanda teknoloji okuryazarlığı ve dijital okuryazarlık gibi okuryazarlık türleriyle de bağlantılıdır. Yapay zekânın etkili kullanımında okuryazarlığın önemli olduğu düşünülmektedir (Kong vd., 2024). UNESCO’nun (2022) K-12 YZ Müfredatı’nda etik ve sosyal etki, üç ana kategoriden birisi olarak yer almıştır. Long ve Magerko’nun (2020) yz okuryazarlık çerçevesinde yer alan 17 yetkinlikten birisi etikdir. Eğitimde yapay zekâ yeni bir olgu olmasa ve buna yönelik ilgi her geçen gün artsa da aynı durum K-12 seviyesinde yapay zekâ okuryazarlığı ve etik açısından geçerli değildir. Yapay zekâ ile ilgili müfredatların nasıl tasarlanacağı ve uygulanacağı konusunda uygulayıcıları bilgilendirebilecek çalışma sayısı sınırlıdır. Bu nedenle müfredat planlamasına yönelik hem uygulanabilir hem sürdürülebilir yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, yapay zekâ okuryazarlığı içinde önemli bir yer tutan etik ile ilgili konuların K-12 seviyesinde eğitim öğretimine yönelik bir uygulama önerisi geliştirmektir. İlgili literatür taranarak, UNESCO’nun (2022) K-12 YZ müfredatında yer alan konu başlıklarından gizlilik, önyargı-yanlılık, yanlış bilgilendirme, etik karar verme, çeşitlilik-farklılık, hesap verilebilirlik, üzerinde durulacak konular olarak belirlenmiştir. Belirtilen konuların okullarda rehberlik saatlerinde psikolojik danışmanlar ve bilişim teknolojileri öğretmenleri işbirliğiyle P4C, kavram haritası, felsefi soruşturma, hikâye anlatımı ve drama gibi teknikler kullanılarak işlenmesi planlanmaktadır. Bu çalışmanın, öğrencilerin yapay zekânın etik kullanımına yönelik farkındalıklarının ve duyarlıklarının artırılması açısından uygulamaya katkı sağlaması beklenmektedir. Bu çalışma sonucuna göre ayrıca, yapay zekâ okuryazarlığının K-12 müfredatına eklenmesi de önerilebilir.

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Ethics / Etik

E-mail / E-posta

editorkevser@hotmail.com

ORCID ID

0000-0003-2237-9739

Institution / Affiliation / Kurum

Bağımsız Araştırmacı

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: Kevser Yıldırım (Bağımsız Araştırmacı); Sibel Ergun Elverici (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Kevser Yıldırım (Bağımsız Araştırmacı); Sibel Ergun Elverici (Yıldız Teknik Üniversitesi)

Session Classification: Session 1.4 (Day 1)

Track Classification: Congist'24: Case Studies and Applications